

Verslag roofvogeltelling 18/19 december 2010

Inleiding

Vanaf de winter 2004/2005 is jaarlijks een telling van overwinterende roofvogels in West-Brabant georganiseerd. Dit seizoen beleefde de telling haar zevende editie en deze vond plaats in het weekend van 18 en 19 december. Vanwege de barre weersomstandigheden waren veel wegen slecht begaanbaar en dat heeft er toe geleid dat er dit jaar niet geteld is in de Biesboschpolders en het gebied direct ten noordwesten van Breda. Mede daardoor zijn er minder roofvogels waargenomen dan in voorgaande jaren.

Onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied betreft voornamelijk de zeelei- en laagveenregio in Noordwest-Brabant. Hier werden de agrarische- en natuurgebieden in de gemeenten Steenberg, Moerdijk, Drimmelen, Geertruidenberg, Waalwijk, Halderberge, Etten-Leur, Breda en Oosterhout onderzocht. Daarnaast is er geteld in de beekdalen aan weerszijden van het Mastbos, op de Bleeke Heide en op de Vliegbasis Gilze-Rijen.

Op de verspreidingskaartjes zijn de geheel of gedeeltelijk onderzochte atlasblokken gearceerd weergegeven.

Weer

December 2010 gaat de boeken in als extreem koud. Een groot deel van de maand was ons land bedekt met sneeuw, zo ook tijdens het telweekend van 18 en 19 december. Op beide dagen vror het licht (-1 tot -6°C). De wind waaide met een kracht van 3 tot 4, 's zaterdags uit zuid tot zuidoostelijke richting en 's zondags uit het noorden. De lucht was meest grijs maar op sommige momenten scheen de zon. Op beide dagen viel er een paar mm sneeuw (bron KNMI).

Resultaten

Tijdens de telling werden er in het onderzochte gebied 181 roofvogels waargenomen, verdeeld over 7 soorten.

Gezien werden 3 Blauwe kiekendieven, 6 Haviken, 7 Sperwers, 136 Buizerds, 1 Ruigpootbuizerd, 22 Torenvalken en 6 Slechtvalken.

Het aantal waargenomen Blauwe Kiekendieven varieert nogal tussen de jaren (1-8). Hier is zeker sprake van toeval. Een kiekendief zit regelmatig op de grond en valt dan nauwelijks op of hij is op jacht en kan dan grote afstanden afleggen. Rekening houdend met de niet getelde gebieden vormen de 3 van deze telling een gemiddelde.

In 3 atlasblokken werden 6 Haviken geteld. Daar zat zelfs al een territoriale, roepende vogel bij.

Een waarneming van een Sperwer is meestal van korte duur. Ze jagen in bossen, halfopen landschappen en rond boerderijen.

Rekening houdend met de niet getelde gebieden is 7 Sperwers een goede score.

Na het goede broedseizoen werden er veel Buizerds verwacht. Er werd een gemiddeld aantal waargenomen. Een aantal atlasblokken moest het zelfs zonder buizerdwaarnemingen stellen. Waarschijnlijk zijn er Buizerds over het hoofd gezien doordat zij meer in beschut, onoverzichtelijk terrein zijn gaan jagen. In het open agrarisch gebied belemmerde de sneeuw hen de bereikbaarheid tot hun prooi.

Er werd 1 Ruigpootbuizerd waargenomen. Slechts 1 keer eerder werd er een ruigpoot tijdens de wintertellingen vastgesteld. Het strenge winterweer heeft vermoedelijk meer Ruigpootbuizerds doen besluiten om de winter in Nederland door te brengen, getuige ook het grotere aantal waarnemingen op Waarneming.nl.

De Torenvalk liet het deze telling behoorlijk afweten. Slechts 22 werden er waargenomen, tegenover 40-79 in de voorgaande 3 winters. Zelfs wanneer we corrigeren voor de niet getelde gebieden is dit een matige score. Zo werden er vorig jaar tussen Raamsdonkveer en Waalwijk 18 waargenomen en deze telling slechts 6. Mogelijk zijn zij door voedselgebrek (tijdelijk) uitgeweken naar gematigder streken.

Met een almaar groeiende broedpopulatie Slechtvalken zou ook het aantal overwinteraars toe moeten nemen. Tot op heden komt dat niet duidelijk uit de wintertellingen naar voren. Er werden er 6 waargenomen. Gecorrigeerd voor de niet getelde gebieden is dat ongeveer gelijk aan de voorgaande jaren. Het lijkt er op dat een deel van de aanwezige Slechtvalken aan onze aandacht weet te ontsnappen. Half november werden er alleen al rond Etten-Leur 6 Slechtvalken geteld in een gebied van circa 25 km². Het Etten-Leurse broedpaar verblijft jaarrond nabij de broedplaats maar het feit dat 5 van de 6 in november waargenomen valken in adultkleed was, duidt ook op overwinteraars van elders. Werden tijdens de decembertelling op de grond zittende vogels over het hoofd gezien of dreef het strenge winterweer hen misschien naar de urbane gebieden (bebouwde kom en industriegebieden) en wordt daar onvoldoende naar Slechtvalken gezocht? Om een afdoend antwoord op deze vraag te krijgen verdient het aanbeveling om bij een volgende telling ook in de urbane gebieden naar Slechtvalken uit te zien.

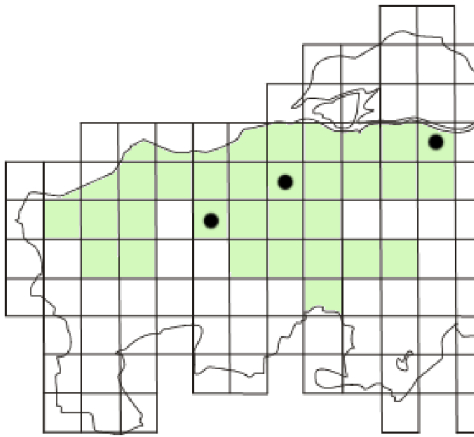
Dankwoord

Ook deze keer konden we weer een beroep doen op onze trouwe tellers. Graag bedanken we Rien van den Avoort, Jan Benoist, Toos en Cor Borghouts, Gert Bouwmeester, Piet van Iersel, Martin van Leest, Wilma Rasink, Agnes en Hans van der Sanden, Andres Scherff, Herman Schriks, Jo Vandeweyer, Mari Verkade, Herman Vissenberg, Harry van Vugt, Willem Veenhuizen, Jan-Willem Wijnhoven en Ad Willemen voor hun bijdrage.

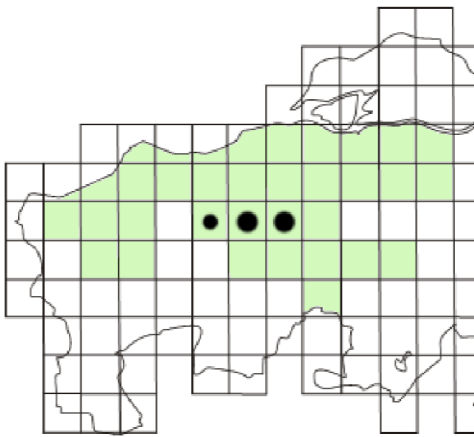
Raymond van Breemen en John Frijters

Verspreidingskaarten

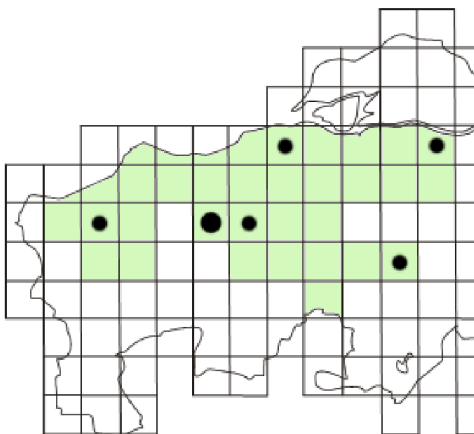
- Kleine stip = 1
- Middelgrote stip = 2-3
- Grote stip = ≥ 4

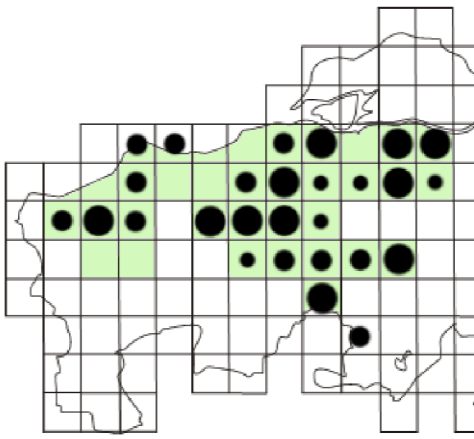
Blauwe Kiekendief 2010
totaal 3, max. per atlasblok 1

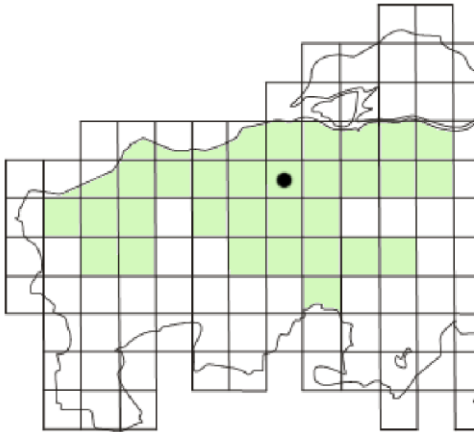
Havik 2010
totaal 6, max. per atlasblok 3

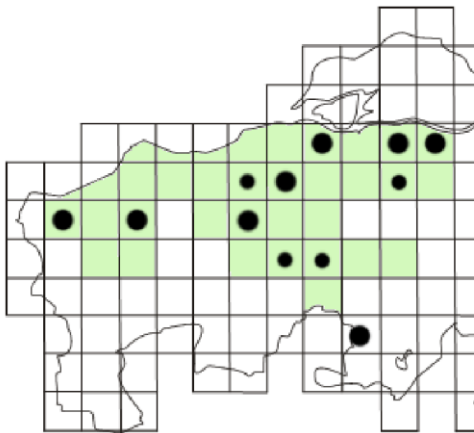
Sperwer 2010
totaal 7, max. per atlasblok 2

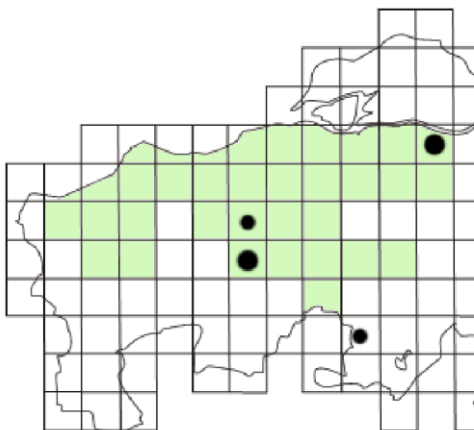
Buizerd 2010
 totaal 136, max. per atlasblok 28

Ruigpootbuizerd 2010
 totaal 1, max. per atlasblok 1

Torenavalk 2010
 totaal 22, max. per atlasblok 3

Slechtvalk 2010
 totaal 6, max. per atlasblok 2